

Kategoria: Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego

Opublikowano: środa, 08, wrzesień 2021 05:04

Małgorzata Orłowska

Odsłony: 1286

6 września br. odbyło się dodatkowe posiedzenie Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. Podczas posiedzenia omawiano trzy główne kwestie – planowane zmiany w finansach samorządowych, prawie budowlanym, a także w prawie oświatowym.

Projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz wsparcie JST w programie Polski Ład

Strona samorządowa zgodnie uznała, że nie jest w stanie zaopiniować ustawy o budżetowej nie znając wcześniej założeń ustawy budżetowej.

Wiceminister finansów, Sebastian Skuza wyraził wątpliwość, czy kiedykolwiek ustawa budżetowa była przedmiotem posiedzenia Komisji Wspólnej. Zazaczył też, że ustawa budżetowa przyjęta przez Radę Ministrów jest jawna.

Kwestię dotyczącą samorządów w projekcie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych omówił wiceminister Sebastian Skuza. W projekcie ustawy przewidziano dwa filary – rozwiązania przejściowe i docelowe. Rozwiązania przejściowe zakładają wsparcie JST jeszcze w roku 2022 dodatkowymi środkami w kwocie 8 mld zł, uelastycznienie zarządzania budżetami JST poprzez modyfikację reguł fiskalnych, a także zapewnienie województwom niezbędnych środków subwencji regionalnej. W tym przypadku zakładane jest przedłużenie przepisów, które wygasają z końcem 2021 roku. Natomiast zadania docelowe obejmowałyby cztery obszary: zapewnienie przewidywalności dochodów JST z tytułu PIT i CIT i przekazywanie ich w 12-miesięcznych, równych ratach; system wyrównawczy oparty na aktualnych dochodach z PIT i CIT z roku bieżącego (pewnie części subwencji i tzw. Janosikowe); wprowadzenie reguły dochodowej zapewniającej stabilizację finansową JST; nowa część subwencji, czyli tzw. subwencja rozwojowa. 8 mld zł, przekazane jeszcze w tym roku, byłyby dzielone na podstawie ustawy – globalna kwota dla gmin, powiatów i województw byłaby dzielona proporcjonalnie do planowanego udziału danego szczebla JST w PIT na rok 2022. Kwota dla pojedynczych JST byłaby wg planowanego PIT na rok 2022 – tutaj istniałaby korekta z tytułu zamożności wykonywana po mechanizmie wyrównawczo-korekcyjnym. Wiceminister zwrócił uwagę na zapis tymczasowy oraz na możliwość, że w latach 2022-2025 będzie można rozliczyć się w okresie 4 lat. Ponadto jeszcze w roku 2022 możliwe byłoby równoważenie wydatków bieżących środkami wolnymi. Podniesiony byłby również limit spłaty długu JST oraz wspierający absorpcję środków unijnych. Byłoby to na poziomie 50 procent. Wiceminister mówił też o mechanizmie przekazywania dochodów z PIT i CIT do JST – odbywałoby się to w równych, miesięcznych ratach, zgodnie z prognozą makro określoną przed rozpoczęciem roku budżetowego. Prognoza będzie weryfikowana rzeczywistym wykonaniem. Ustalenie kwoty dochodów pojedynczej JST z tytułu udziału w PIT i CIT odbyłoby się na podstawie wpływów z 3 lat. Reguła stabilizująca dochody JST zapewniałaby długookresową stabilizację finansową dochodów JST w zakresie udziału z tytułu PIT i CIT. Przyjęta byłaby referencyjna kwota łącznego dochodu z PIT i CIT – byłaby ona waloryzowana i indeksowana średniorocznym wskaźnikiem dynamiki PKB w cenach bieżących. Byłoby to dynamika nominalnego, nie realnego PKB.

Polski Ład zakłada subwencję rozwojową w wysokości 3 mld zł – ta kwota również byłaby co roku waloryzowana. Jednak gdyby okazało się, że z powodów rozwiązań prawnych lub koniunkturalnych luka w PIT i CIT wyniosłaby np. 13 mld, strona rządowa byłaby zobowiązana dawać 3 mld subwencji rozwojowej plus uzupełnić ją o kwotę 10 mld. Ryzyko luki w dochodach z tytułu PIT i CIT byłoby całkowicie po stronie rządowej. Chroniłoby to samorzady przed ryzykiem dekonstrukcji oraz przed ryzykiem kolejnych nowelizacji prawnych. MF proponuje również jeszcze jedną zmianę w mechanizmie

Kategoria: Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego

Opublikowano: środa, 08, wrzesień 2021 05:04

Małgorzata Orłowska

Odsłony: 1286

korekcyjno-wyrównawczym. W celu łagodzenia w sytuacji, w której zmniejszenie dochodów JST z tytułu udziału w PIT i CIT wpływałoby na zmniejszenie subwencji wyrównawczej, przewidziano możliwość wsparcia JST środkami kwoty stabilizującej części wyrównawczej subwencji ogólnej.

Subwencja rozwojowa ma przyczynić się do zmniejszenia nierówności pomiędzy poszczególnymi JST i być impulsem do większej aktywności. Podział na poszczególne JST przewiduje się na podstawie zobiektywizowanego algorytmu. Algorytm polegałby na podziale na kwotę podstawową, druga część byłaby premią aktywizującą oraz premią inwestycyjną.

Przedstawiciel Związku Miast Polskich, Andrzej Porawski zaznaczył, że podstawowym postulatem strony samorządowej było uzupełnienie ubytków w bieżących dochodach własnych JST. Strona samorządowa zaopiniowała ustawę negatywnie, gdyż ustawa nie szanuje konstytucyjnej zasady mówiącej o adekwatnym zasilaniu finansowym. „Odebranie dochodów własnych to odebranie pieniędzy społecznościom lokalnym, a nie wójtom, burmistrzom czy prezydentom” – mówił Andrzej Porawski.

Eugeniusz Gołembiewski z Unii Miasteczek Polskich zauważył, że w projekcie ustawy nie ma odniesienia się do wielkiego wzrostu wydatków bieżących JST.

Zastępca Dyrektora Biura Związku Powiatów Polskich, Grzegorz Kubalski zwrócił uwagę na kilka kwestii formalnych. Zgodził się co do tego, że proponowane zmiany mają charakter systemowy. Grzegorz Kubalski zaproponował, by projekt skierować na Zespół ds. Systemu Finansów Publicznych a jego zaopiniowanie odłożyć do kolejnego, wrześniowego posiedzenia Komisji Wspólnej. Poprosił również MF o zaprezentowanie dodatkowego materiału pomocniczego pokazującego, jak będzie wyglądało współgranie obu projektów ustaw, przy założeniu że oba zostaną uchwalone w takim kształcie jak są przedstawione obecnie.

Przedstawicielka Związku Województw RP zgłosiła natomiast prośbę o podanie, jakie minimum dochodów powinna otrzymać każda jednostka, żeby na przyzwoitym poziomie realizować zadania publiczne. Poprosiła też o skrócenie czasu informowania samorządów o wszystkich kwotach i transferach z budżetu państwa, ponieważ obowiązujące obecnie terminy bardzo utrudniają tworzenie budżetów.

Przedstawiciel Związku Gmin Wiejskich pytał, czy MF dysponuje danymi dla poszczególnych JST, jeśli chodzi o skutki zmian podatkowych z Polskiego Ładu – przede wszystkim kwoty wolnej z podatku 30 tys. zł. Istnieje bowiem obawa, że gros tych skutków odczują gminy wiejskie, szczególnie te peryferyjne. Pozytywnie ocenił natomiast propozycję dotyczącą przekazywania równych transz miesięcznych w odniesieniu zarówno do PIT jak i CIT od przyszłego roku. Zaapelował o jasne kryteria podziału środków w ramach Funduszu Inwestycji Strategicznych.

Opinię negatywną przekazał również Krzysztof Żuk, przedstawiciel Unii Metropolii Polskich.

Związek Miast Polskich zaznaczył, że jednym z głównych powodów wydania opinii negatywnej dla projektu jest to, że punkt referencyjny odbędzie się do kwoty już trzykrotnie zmniejszonej. Podkreślił jednak, że ZMP pozytywnie ocenia niektóre zapisy ustawy o wsparciu i uważa, że daje ona możliwość pewnego minimalnego zabezpieczenia na obniżonym poziomie.

Obie strony pozostały zgodne co do tego, by w dalszym ciągu rozmawiać na temat projektu ustawy i wyjaśniać wszystkie powstałe wątpliwości.

Kategoria: Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego

Opublikowano: środa, 08, wrzesień 2021 05:04

Małgorzata Orłowska

Odsłony: 1286

Projekt ustawy o zmianie ustawy Prawo budowlane i ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym

Zarząd Związku Miast Polskich wyraził opinię negatywną z zastrzeżeniem, że ulegnie ona zmianie (na jeszcze bardziej negatywną) ze względu na dostanie nowego projektu. ZMP dostrzega duże zagrożenie dla ładu przestrzennego, jakie powoduje ustawa.

Jan Grabkowski, Starosta Poznański zwrócił uwagę na chybiony zapis dotyczący możliwości rozpoczęcia budowy zaraz po zgłoszeniu. Administracja budowlana musi bowiem w jakiś sposób ten projekt ocenić. Zgłosił również uwagę, że administracja inspektorów nadzoru budowlanego jest niedofinansowana przez rząd i zaczyna brakować pieniędzy na wynagrodzenia.

Grzegorz Kubalski przychylił się do powyższej wypowiedzi zwracając również uwagę, że Starosta został sprowadzony do roli magazynującego zgłoszenia. Co więcej, zwrócił uwagę, że całość odpowiedzialności za budowę uchylającą przepisom będzie ponosił inwestor, bo jego inicjatywa nie zostanie na żadnym etapie wcześniej sprawdzona. Zaapelował o zastanowienie się, czy tymi zmianami nie wyrządza się więcej szkody niż pożytku tym, dla których ten projekt powstaje.

Przedstawiciel rządu zapewnił, że urzędnicy starostwa nie będą musieli sprawdzać projekty techniczne czy architektoniczne. Tu odpowiedzialność w pełni będzie spoczywała na projektancie.

Zmiany w prawie oświatowym

Strona samorządowa zaopiniowała projekt negatywnie. Zgodnie z proponowanymi zmianami, organ straci rolę partnera i odpowiedzialnego za prowadzenie placówek oświatowych. Emocje budzą też zmiany w komisjach konkursowych i zwiększenie kompetencji kuratorów. Marek Wójcik ze ZMP podkreślił, że jest to projekt bardzo szkodliwy dla wszystkich. „To projekt, który osłabia demokrację lokalną w Polsce” – mówił. Podkreślił, że zaproponowane rozwiązania nijak mają się do praktyki zarządzania oświatą w Polsce. Zaapelował do przedstawicieli ministerstwa o refleksję. Podkreślono także, że pomysłem ministerstwa sprzeciwiają się również wszystkie związki zawodowe, rodzice, organizacje społeczne, wątpliwości wyrażają też rady pedagogiczne. O wycofanie się ze szkodliwych zapisów zaapelowała też Unia Metropolii Polskich.

Kolejne, wrześniowe posiedzenie Komisji Wspólnej odbędzie się 27 września.